

talt, at jeg ikke har anset det for forsvareligt at lade det blive ved det hidtil Bestaaende i den Retning, men har maattet tage under Overveielse, om Ministeriet kan santykke i, efter at Velstanden paa mange Gane er gaaet frem paa den bekjendte Maade, at Lerernes Lønning fremdeles er betydelig mindre, end den skulde være efter den nævnte § 55 i Loven af 1814. Ved Forhandling herom henvender Ministeriet sig til Skoledirektion og Skoleraad, og efter at deres Betænkning er indhentet, og navnlig, naar de udtale sig for, at en Forbedring i Lønningen kan bæres af Kommunerne, saa henvender man sig til de kommunale Raad for at spørge om deres Villighed til at gaa ind derpaa; det er Fremgangsmaaden. Har saa det kommunale Raad ikke nogen væsentlig Indsigelse at gjøre, eller har det dog ikke nogen begrundet Indsigelse at gjøre mod, at den Lønningsfats, som er indeholdt i nævnte § 55, træder i Kraft, saa bestemmer Ministeriet, at den skal træde i Kraft, eller at der indtræder en Forskielse, efter Omstændighederne stundom et personligt Tillæg til Lærerne eller noget Bignende, hvorved man søger at bøde midlertidig i alt Fald paa Lærernes trykkende Stilling. Indrengsministeriet har hidtil ikke blandet sig i denne Sag eller havt Anledning dertil. — Det ærede Medlem fandt det tvivlsomt, hvad der forstaaes ved Udskrivning til Konfirmation. Af Forordningen af 1814 vil det vides, at Udskrivning af Skolen til Konfirmation er en Frilagelse for Skolegang, medens Konfirmationsundervisningen staar paa, saaledes at Børnene skulle, som det hedder, møde to Gange om Måaned i Skolen for at repetere, hvad de have læst. Det er en meget maabelig Skolegang den, og ved denne Udskrivning til Konfirmation sker der derfor en Afkortning af Undervisningstiden just i den ældre Alder, hvor det har en meget uheldig Indflydelse paa mange Børns Undervisning. Meningen er altsaa den, at en saadan Udskrivning af Skolen skal bortfalde; ønskeligt er det naturligvis, at Præsterne indrette deres Konfirmationsundervisning saaledes, at den saa lidt som muligt træder hindrende i Veien for Skolegangen, og at denne fortsættes uforstyrret til Udskrivningen af Skolen. Det ærede Medlem ønskede Oplysning om, hvorledes det har forholdt sig med Forskolerne eller Bogeskolerne, for at jeg skal bruge dette Navn, siden 1856, da Loven af 8de Marts tilstøbede Oprettelsen af saadanne Skoler for Børn indtil det niende Aar. Dertil skal jeg svare, at disse Skoler vistnok

findes hist og her paa Landet, men ikke i noget stort Omfang, og at dette tildels i det Mindste har sin Grund deri, at Ministeriet ikke har begunstiget Oprettelsen af saadanne Skoler, thi man er i Regelen fra Ministeriets Side kun gaaet ind paa Oprettelsen af disse Skoler paa et begrænset Lidsrum, i Almindelighed paa 3 Aar ad Gangen, men derved har det været umuligt at foretage Noget, hvorved saadanne Forskole's Virkning paa Undervisningen grundig kan prøves. De lide desuden efter min Mening og efter min bestemte Mening af den Feil, at de kun gaa til det niende Aar, hvorved en væsentlig Del af den Nytte, Forskolen kunde bringe, gaar tabt.

Det ærede Medlem udtalte sig med Hensyn til Forholdet mellem Kommunens Udgifter og Statens Understøttelse derhen, at Kommunen selv bør bære Udgifterne til sit elementære Skolevæsen, og det er jo ogsaa den nu gjældende almindelige Regel. Men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at ved Siden deraf tilstøder Loven af 1856, at Skolefondene kunne Kommunerne til Hjælp for at forbedre deres Undervisning, naar der findes Anledning dertil, navnlig naar Kommunernes Formuestilstand er ringe. Med denne Modifikation er det altsaa efter mit Skjon rigtigt, hvad det ærede Medlem har udtalt om det nu Bestaaende, men jeg formener, at det, der vedrører Gjennemførelsen af det her foreliggende Lovforslag, bør stilles lige med de Tilfælde, i hvilke Skolefondene kunne yde Understøttelse, og naar Skolefondene yde Understøttelse, vil altsaa Staten indirekte ogsaa komme til at yde Understøttelse, idet den yder Halvparten af denne Understøttelse. — Hvad Bestemmelserne i § 4 angaar, og ligeledes i de øvrige Paragrafer, da fandt det ærede Medlem vistnok megen Tvivl ved Grænserne, men jeg er meget tilfreds med, at det ærede Medlem overalt har fundet den rette Mening; i det Mindste tror jeg ikke, at der paa noget Punkt var en Opfattelse, som jeg ikke fuldkommen kunde tiltræde. Med Hensyn særlig til § 13 udtrykte det ærede Medlem en Tvivl om, hvorvidt det var rigtigt at optage disse Bestemmelser i Loven og henlede Opmærksomheden ved Siden deraf paa, at der var en Ting optagen heri, som ikke havde i de hidtil gjældende Bestemmelser, nemlig den, at Staten skulde have Ret til at føre et Tilsyn med Folkehøjskolerne. Men jeg vil gjøre opmærksom paa, at der er noget Andet og Mere i § 13, og det er Noget, jeg lægger Vægt paa, nemlig en Definition paa, hvad man forstaaer ved en Folke-